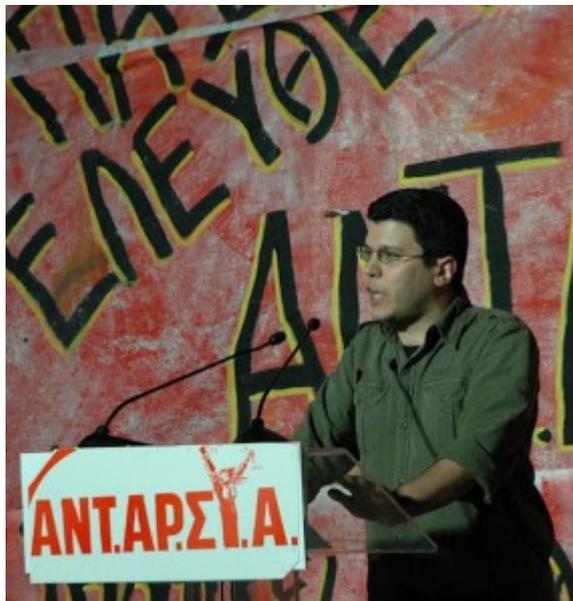

ΤΟΥ **Χρίστου Τουλιάτου***

Ας ξεκινήσω εντελώς ασυνήθιστα αντιγράφοντας από το λήμμα ΚΚΕ μ-λ της ελληνικής έκδοσης της Wikipedia (τα έντονα γράμματα δικά μου):

*Το ΚΚΕ (μ-λ) διασπάστηκε το 1982, όταν η πλειοψηφία των στελεχών του παραιτήθηκε από την Κεντρική Επιτροπή. Εκείνη την περίοδο, το ΚΚΕ (μ-λ) **είχε στις τάξεις του 3.000 μέλη, όντας το μεγαλύτερο εξωκοινοβουλευτικό αριστερό κόμμα.***

***Η κρίση προήλθε από τις κολοσσιαίες διεθνείς πολιτικές εξελίξεις των τελών της δεκαετίας του '70, όπως και από εσωτερικούς ελληνικούς λόγους, όπως η διακυβέρνηση της χώρας από το ΠΑΣΟΚ.** Στις νέες αυτές συνθήκες, το ΚΚΕ (μ-λ) δε μπόρεσε να αναπτύξει μια νέα στρατηγική που θα διατηρούσε την αυτόνομη και αυξανόμενη παρουσία του στην πολιτική ζωή της χώρας. Η κρίση στο ίδιο το κόμμα εκφράστηκε μετά το 2ο Συνέδριο του 1981, με τη μη υλοποίηση των αποφάσεων του συνεδρίου.*

Δεν μπορώ να αντισταθώ στον πειρασμό να απευθύνω το (αυτό)κριτικό ερώτημα αν αυτό (θα έπρεπε να) μας θυμίζει κάτι. Θυμίζει πολλά, αλλά οι γραμμικές ιστορικές αναγωγές δεν είναι γενικά καλός σύμβουλος. Θα πω λοιπόν συνοπτικά κάποιες σκέψεις για το σήμερα και την προοπτική της ΑΝΤΑΡΣΙΑ.

Κρίση στην πολιτική και την οικονομία, κρίση ηγεμονίας που διαπερνά όλο το

πολιτικό σύστημα

«Ο ηγεμόνας που αγνοεί την αγαθοεργία και τη δικαιοσύνη

και επιχειρεί να επιβάλλει τους νόμους με τη βία

θα χαθεί παρά τις νίκες του»

Μένσιος

Εντελώς κωδικά, **το παγκόσμιο και εγχώριο οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό υπόδειγμα συσσώρευσης ως θετικό ηγεμονικό υπόδειγμα κατέρρευσε το 2008.** Παραμένει αρνητικά ηγεμονικό με την έννοια της επιβολής δια της άμεσης και έμμεσης βίας και προπαγάνδας. Πάντως όχι με όρους ενεργητικής αποδοχής των υποτελών τάξεων και αναγνώρισης της εξυπηρέτησης των συμφερόντων τους, έστω και υποτελώς, εντός της στρατηγικής του. Αυτό αποτυπώθηκε και ως **βαθεία κρίση του αναπτυξιακού προτύπου της χώρας** που πρότεινε μεταπολιτευτικά η ελληνική αστική τάξη. Αυτό παράγει διαρκώς **τεκτονικές αλλαγές στο πολιτικό σύστημα** που είναι σε ασταθή αναντιστοιχία με τις κοινωνικές ανακατατάξεις και μετατοπίσεις.

Η χώρα μας υπήρξε πειραματόζωο των επιθετικών αστικών επιλογών για την υπέρβαση της κρίσης με όρους εσωτερικής υποτίμησης και εκκαθάρισης μη επαρκώς αξιοποιούμενων κεφαλαίων. Η εργατική τάξη και τα διευρυμένα νέα και παλιά μικροαστικά στρώματα της μεταπολίτευσης βίωσαν πολύ έντονα αυτό το μαζικό κοινωνικό πείραμα. Κάτι που πυροδότησε την **κοινωνική πόλωση** και εκρηκτικές λαϊκές και εργατικές κινητοποιήσεις, έναν πραγματικό παλλαϊκό ξεσηκωμό τη διετία 2010-12. Κάτι που επέδρασε και συνεχίζει να επιδρά ριζικά στην **πολιτική πόλωση** και την αναμόρφωση του πολιτικού συστήματος με συμβολική συμπύκνωση την συρρίκνωση του κόμματος στυλοβάτη αυτού του αναπτυξιακού προτύπου, του ΠΑΣΟΚ, και την μεγάλη άνοδο της αριστεράς και της ακροδεξιάς.

Σε αυτό το τοπίο, αναδύθηκε ο **ΣΥΡΙΖΑ** που απάντησε στην πρόκληση της διακυβέρνησης με ένα πρόταγμα φαινομενικά ριζικά διαφορετικό από το έως τότε κυρίαρχο. Ένας ΣΥΡΙΖΑ με σχετικά χαμηλό επίπεδο κοινωνικής οργάνωσης-γείωσης, με διαρκή ροπή στον πολιτικό τακτικισμό που συνεπάγεται η επικοινωνιακή «πολιτική εθνικού ακροατηρίου», ιδεολογικά δέσμιος του ευρωπαϊσμού της ανανεωτικής αριστεράς που τον κρατά δέσμιος εντός του κυρίαρχου αστικού στρατηγικού πλαισίου (ένταξη σε ONE-EE).

Οι **προκλήσεις για την επαναστατική αριστερά** ήταν και παραμένουν πολλαπλές στην

περίοδο της κρίσης και της έντασης της επίθεσης του κεφαλαίου. Κοινωνικά να εκφράσει με λαϊκό, μαζικό τρόπο την ανάγκη ριζικής σύγκρουσης με το εγχώριο αστικό και το διεθνές ιμπεριαλιστικό πλαίσιο ακριβώς ως μονόδρομο για την εξυπηρέτηση των αναγκών επιβίωσης και των εργατικών-λαϊκών συμφερόντων. Να καταφέρει να οργανώσει το λαό σε υπάρχουσες και νέες μορφές οργάνωσης στην εργασία, τη γειτονιά, τη νεολαία, την ύπαιθρο. Να συμβάλει στην ένταση της λαϊκής κινητοποίησης για την αντίσταση και την ανατροπή της επίθεσης. Να επιδιώξει την αποτελεσματική κοινή δράση με τα αγωνιζόμενο κοινωνικό και πολιτικό δυναμικό. Πολιτικά να συμπυκνώσει προγραμματικά και να εκλαϊκεύσει αυτή την προοπτική ρήξης και ανατροπής, τον «άλλο δρόμο» που η Ελιά του Βενιζέλου έσπευδε να μας πει στο προεκλογικό σποτ της ότι δεν μπορεί να υπάρξει. Να επεξεργαστεί, να βαθύνει και να εξειδικεύσει, να τεκμηριώσει το γιατί και το πώς μπορεί να υλοποιηθεί κοινωνικά και πολιτικά ο «άλλος δρόμος», δηλαδή μία σύγχρονη αντιφατική μεταβατική διαδικασία προς και μετά μία επαναστατική στιγμή.

Να προσπαθήσει να απαντήσει δηλαδή στα **ερωτήματα της αναγκαίας σήμερα τακτικής στο πλαίσιο μίας σύγχρονης επαναστατικής στρατηγικής** σε μία καπιταλιστικά αναπτυγμένη χώρα με αναπτυγμένους κοινοβουλευτικούς θεσμούς και ιδεολογικούς μηχανισμούς του κράτους που έχουν μεγάλη εμπειρία αποπροσανατολισμού, χειρισμού και ενσωμάτωσης της λαϊκής δυσaréσκειας. Να το επιχειρήσει αυτό ακροβατώντας τολμηρά στις **λεπτές ισορροπίες μεταξύ δεξιών και αριστερών λαθών**, μεταξύ κυβερνητισμού και αριστεριστικού αναχωρητισμού, μεταξύ της υποταγής στο αυθόρμητο και της πλήρους απαξίωσης του σημερινού επιπέδου της λαϊκής συνείδησης, μεταξύ “διεθνιστικού” κοσμοπολιτισμού που υποτιμά ζητήματα εθνικής-λαϊκής κυριαρχίας και υποταγής του ταξικού-κοινωνικού στο εθνικό-πατριωτικό αλλά ΕΠΑΜ. Και να το κάνει παίρνοντας θέση στα διλήμματα σταματώντας πλέον να φαντασιώνεται **ανύπαρκτες “συνθέσεις” που δεν είναι τίποτα άλλο παρά η σούπα ενός ισορροπισμού** που οδηγεί στην παράλυση και τη στρατηγική αμηχανία.

Είναι αναγκαία πλέον η επιτάχυνση της σίγουρα πολύ δύσκολης αναζήτησης απάντησης σε όλα αυτά. Κανένας ηγεμόνας δεν παραμένει στη θέση του αν δεν προσφέρει θετικό ηγεμονικό πρόταγμα και αυτό αφορά εξίσου τόσο την αστική τάξη και τη σημερινή (προσωρινή;) αδυναμία της να το προσφέρει όσο και την αριστερά, ρεφορμιστική και επαναστατική. Η αστική τάξη έχοντας την εξουσία έχει βέβαια και λύσεις μαστιγίου όταν δεν λειτουργεί το καρότο σε μία μεσοπρόθεσμη περίοδο. **Η αριστερά δεν μπορεί να αρκестεί σε τέτοιες ούτε στο πολιτικό πεδίο ούτε στο εσωτερικό της αναζητώντας διαρκώς “εσωτερικούς εχθρούς” και (δεξιούς ή αριστερούς) “υπονομευτές”** προκειμένου να μην αλλάξει τις κυρίαρχες κατευθύνσεις που αδυνατούν εμφανώς να

απαντήσουν επαρκώς. Και αυτό δεν αρκεί να το θεωρούμε δεδομένο όταν αναλύουμε πολιτικά τις εσωτερικές αντιπαραθέσεις στο ΣΥΡΙΖΑ, τη ΔΗΜΑΡ, το ΚΚΕ κλπ. Αφορά και εμάς. Σε κάθε δυνατή εκδοχή πολιτικής φιλοσοφίας και πρακτικής, πόσο μάλλον στην υλιστική εκδοχή της, όταν φτάνεις σε αδιέξοδο φταίει (όπως και το 2012) κυρίως η κυρίαρχη ηγεμονική κατεύθυνση. Τελεία και παύλα.

Σημεία αποτίμησης για τις εκλογές

Σε αυτό το τοπίο, έγιναν οι τωρινές εκλογές και μετά από μία διετία όπου υπήρχαν μεν κοινωνικοί αγώνες, αλλά με σαφώς μικρότερη ένταση και συνολικοποίηση από ό,τι το 2010-12. Και είχαμε την πρωτιά ενός κόμματος της ιστορικής αριστεράς της χώρας, κάτι που αποτελεί ποιοτική τομή ό,τι κι αν λέμε εμείς ως (ορθή) κριτική στο ΣΥΡΙΖΑ. Ενός ΣΥΡΙΖΑ που έχει κυρίως εκλογική δυναμική στο κεντρικό πολιτικό επίπεδο και πιο ισχυρή δυναμική σε αυτοδιοικητικό και συνδικαλιστικό επίπεδο, κάτι πρωτοφανές και φυσικά αρνητικό για αριστερό κόμμα. Και αυτό δεν είναι άσχετο με το ότι **ο κοινωνικός συσχετισμός δύναμης δεν έχει τροποποιηθεί αποφασιστικά** και το αστικό σύστημα μπορεί στο έδαφος αυτό να επινοεί, να αξιοποιεί και να διατηρεί σημαντικές πολιτικές εφεδρείες στο κέντρο και τη δεξιά.

Οι ευρωεκλογές δεν αναδιάρταξαν σημαντικά το πολιτικό σκηνικό αφού με όποιες διαιρετικές τομές και αν δει κανείς το αποτέλεσμα (αριστερά-κέντρο-δεξιά, μνημονιακές-αντιμνημονιακές δυνάμεις κλπ.) δεν υπάρχει αλλαγή κλίμακας όπως στις εκλογές του 2012. Οι κυβερνητικές δυνάμεις έχασαν σημαντικό μέρος της δύναμής τους, όμως δεν το καρπώθηκε παρά ελάχιστα η αριστερά, λιγότερο από ό,τι το καρπώθηκε συγκριτικά η ακροδεξιά (ΧΑ και ΛΑΟΣ). Και από το υψηλό 17% που ψήφισε κόμματα που γνώριζε ότι μάλλον δεν θα έχουν εκπροσώπηση ελάχιστοι προτίμησαν αριστερούς σχηματισμούς.

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ και το ΚΚΕ δεν πήγαν καλά σε αυτό το τοπίο, όσο και αν επιχειρούνται και ενέσεις αισιοδοξίας (σαφώς περισσότερο από την ηγεσία του ΚΚΕ που επιμένει να συγκρίνει το αποτέλεσμα μόνο με αυτό του Ιούνη του 2012, ακόμα και από το οποίο το ΚΚΕ ανέβηκε μόλις 1.5%, ενώ είχε χάσει 4% από το Μάη του 2012 και ενώ στις περιφερειακές έπεσε σημαντικά συγκριτικά με το 2010). **Το αποτέλεσμα των περιφερειακών για την ΑΝΤΑΡΣΥΑ είναι θετικό, φοβάμαι όμως ότι αδυνατούμε εν πολλοίς να διαβάσουμε**

ποιό είναι το πραγματικά θετικό και ποιο όχι. Θετικό, λοιπόν, δεν είναι «το 2,3%» που παρατίθεται πλασματικά δίπλα με το 0.72% των ευρωεκλογών και το 0.3% των βουλευτικών. Και αυτό για δύο λόγους. Πρώτον, έχουν διαφορές τα κριτήρια και η συμπεριφορά σε κάθε εκλογική μάχη όσο και αν η αριστερά υιοθέτησε τη λογική «3 κάλπες, 1 ψήφος» σχεδόν σε όλες τις εκδοχές της (ημών συμπεριλαμβανομένων εν πολλοίς). Και αν εν μέρει ορθά το έκανε για λόγους πολιτικοποίησης των αυτοδιοικητικών εκλογών, τελικά της αφήνει την ψευδαίσθηση ότι το πρόταγμα της έγινε πλήρως αποδεκτό από το εκλογικό σώμα και άρα είναι νόμιμη η τέτοιου τύπου αποτίμηση... Όμως δεν είναι. Για να γίνει κατανοητό αυτό λέω απλά ότι ΚΑΝΕΝΑΣ περιφερειακός συνδυασμός οποιουδήποτε πολιτικού χώρου σε 13 περιφέρειες δεν πήρε κάτω από 1.53% (το οποίο παρεμπιπτόντως είναι δικό μας αποτέλεσμα στην Αν.Μακεδονία-Θράκη και γενικά οι συνδυασμοί μας συγκριτικά προφανώς ήταν στις τελευταίες θέσεις). Συνεπώς, από πού αντλείται η αυτάρεσκη αναφορά στο «2.3%» που μας φέρνει υποτίθεται και κοντά στην υπέρβαση του ορίου του 3% και στην εκλογή αντικαπιταλιστή ευρωβουλευτή (όπως έγραψε στέλεχος της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στοfacebook); Δεύτερον, και εξίσου σημαντικό. **Οι 128.154 ψηφοφόροι των συνδυασμών μας στις περιφερειακές δεν μας ανήκουν και ούτε γενικά τα 2/3 πήγαν στο ΣΥΡΙΖΑ!** Και δεν το λέω με τη γενική έννοια της άρνησης μίας ιδιοκτησιακής αντίληψης της ψήφου. Απλά αθροίστε τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών των ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ΕΠΑΜ, Σχέδιο Β, Μ-Λ ΚΚΕ, ΕΕΚ, ΟΚΔΕ και θα βγάλετε 120.384 στην κάλπη των ευρωεκλογών παρά την υπαρκτή πίεση του ΣΥΡΙΖΑ. Πρόκειται για συνδυασμούς το εκλογικό κοινό των οποίων (και σχεδόν σε όλους και ο επίσημος κομματικός κορμός) μας ψήφισε ανοιχτά στις περιφερειακές εκλογές.

Δύο είναι τα συμπεράσματα κατά τη γνώμη μου. Το πρώτο είναι ότι **το ουσιαστικά θετικό είναι η αντοχή και η διεύρυνση της πανελλαδικής γείωσης της ΑΝΤΑΡΣΥΑ** που της δίνει τη δυνατότητα να καταρτίζει συνδυασμούς σε 12 περιφέρειες ενώ οι άλλοι μικροί σχηματισμοί της αντιμνημονιακής, αντιευρώ, αντιΕΕ και επαναστατικής αριστεράς δεν μπορούν. Και δεύτερον, και αυτό είναι εκτίμηση και συμπέρασμα προοπτικής, το ότι **κάνοντάς το αυτό σε περιφερειακό επίπεδο δείχνει ότι όντως έχει ευρύτερες δυνατότητες και ευθύνη να συνεχίσει πολιτικά το ρεύμα της κινηματικής, αντιμπεριαλιστικής και αντιΕΕ αριστεράς όλων των εκδοχών σε κάποια κατεύθυνση μετωπικής συμπόρευσης.** Ας μην εκφυλίζεται αυτή, λοιπόν, από όσους συντρόφους διαφωνούν με αυτή την κατεύθυνση ως απλώς μία πρόταση για «να τα βρούμε με το Σχέδιο Β και τον Αλαβάνο».

Για την πορεία από εδώ και πέρα

*Να φωνάζεις δυνατότερα ενάντια
στα ελαττώματα που νιώθεις ότι έχεις.*

Ιβάν Τουργκένιεφ

Είναι σαφές ότι **η εκλογική πίεση πιθανότατα θα συνεχίσει να είναι έντονη μέχρι να συμμετέχει ο ΣΥΡΙΖΑ σε κυβερνητικό σχήμα αυτοδύναμα ή με συνεργασίες**. Και αυτό ισχύει και τώρα που ο ΣΥΡΙΖΑ κάνει διαρκείς δεξιές μετατοπίσεις και θα ίσχυε φυσικά και αν παρέμενε όπως ήταν το 2012. Ας μην κάνουμε όμως το λάθος να επαναπαυτούμε με αυτή την εκτίμηση ή ακόμα χειρότερα να απαξιώσουμε ξαφνικά εξαιτίας της την πολιτική και εκλογική παρέμβαση. **Το πώς θα διαβούμε την “έρημο” της περιόδου της εκλογικής και πολιτικής πίεσης δεν είναι άσχετο με το σε τι θέση θα βρεθούμε σε επόμενη φάση.**

Ο ΣΥΡΙΖΑ βρέθηκε εκεί που είναι κυρίως επειδή απάντησε στο ερώτημα **κυβέρνηση-εξουσία** έστω και στρεβλά. Το ΚΚΕ και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ (των οποίων διόλου τυχαία οι εκλογικές μετατοπίσεις έχουν την ίδια φορά σε κάθε εκλογική μάχη, φορά αντιστρόφως ανάλογη αυτής του ΣΥΡΙΖΑ) παραμένουν εκεί που είναι κυρίως επειδή αντιμετωπίζουν το ερώτημα αυτό και τις κοινωνικές και προγραμματικές προϋποθέσεις του με εξαιρετική **στρατηγική αμηχανία**. Και όσο δεν αντιμετωπίζουν αυτή την αμηχανία δεν θα μπορούν να γίνουν “χρήσιμη” αριστερή πολιτική ψήφος, έστω και ως αριστερό αντίβαρο πλέον στις διαρκείς δεξιές μετατοπίσεις του ΣΥΡΙΖΑ, και θα παραμένουν ψήφος αριστερής διαμαρτυρίας και καταγραφής.

Είναι σωστό φυσικά ότι **το βασικό δεν είναι η εκλογική πίεση και το τι ψήφος είμαστε**. Τα αποτελέσματα των εκλογών αποτελούν ένδειξη του επιπέδου της ταξικής πάλης. Η εκλογική τακτική και το αποτέλεσμα είναι ένδειξη της πολιτικής στάσης και φυσιογνωμίας των πολιτικών δυνάμεων, ακόμα και αυτών που δεν συμμετέχουν σε αυτές. Ακριβώς, όμως, για αυτό **η προεκλογική τακτική, ο λόγος και το αποτέλεσμά μας είναι και ένδειξη της πολιτικής και στρατηγικής αμηχανίας της ΑΝΤΑΡΣΥΑ** που περιγράφω. Και αυτό δεν θα απαντηθεί ακόμα και αν αποφασίσουμε να αποχωρήσουμε εντελώς από το εκλογικό πεδίο με μονόπλευρη “στροφή στο κοινωνικό”. Αντιθέτως, θα

ενταθεί αφού απλά θα βάλουμε και πάλι την αμμηχανία “κάτω από το χαλί”. Και ούτε καν επιτυχημένη στροφή στο κοινωνικό θα γίνει έτσι χωρίς και πολιτικά-προγραμματικά προτάγματα. Εκτός αν αποφασίσουμε ξαφνικά να γίνουμε αναρχοαυτόνομοι ή ηΤάση Συμβολής στην Κομμουνιστική Επαναθεμελίωση.

Δεν μπορεί να είναι, λοιπόν, απάντηση στην κατάσταση αυτή οποιαδήποτε σεχταριστική “επαναστατική” αναδίπλωση αλά ΚΚΕ. Εκτιμώ ότι δεν είναι απάντηση μεσοπρόθεσμα ούτε για το ΚΚΕ που έχει μεγαλύτερη ιστορικότητα και οργανωτική δύναμη. Θα είναι για την ΑΝΤΑΡΣΥΑ, πόσο μάλλον την ΑΝΤΑΡΣΥΑ με τους σημερινούς όρους πολιτικής και άρα και οργανωτικής συνοχής; Δεν είναι απάντηση ούτε η ένταση της αμμηχανίας, η συνέχιση των παλινωδιών και η διαρκής κεντρίστικη διαχείριση των πολιτικών διλημάτων και ερωτημάτων. Δεν έχει πολύ μέλλον η ΑΝΤΑΡΣΥΑ που π.χ. συζητά στο ΠΣΟ το Φλεβάρη δογματικά (και αποφασίζει με λειψή νομιμοποίηση μόνο 29 ψήφων σε σώμα 101 μελών) για το β’ γύρο των αυτοδιοικητικών εκλογών με την «πλειοψηφία» να υπονοεί ότι η «μειοψηφούσα» πρόταση θέσπισης σαφών κριτηρίων και συγκεκριμένης εκτίμησης όταν έρθει η ώρα είναι φιλοΣΥΡΙΖΑ και τελικά η ίδια η διαλεκτική της ζωής οδηγεί σε ομόφωνη απόφαση της ΚΣΕ που ανατρέπει την αντιδιαλεκτική απόφαση του ΠΣΟ και υιοθετεί την πρόταση της τότε “μειοψηφίας”! Και το χειρότερο είναι ότι αυτό γίνεται χωρίς καμία στοιχειώδη αυτοκριτική για τη στάση της “πλειοψηφίας” στο ΠΣΟ. Δεν έχει μέλλον η ΑΝΤΑΡΣΥΑ που παρά τις διαρκείς εκκλήσεις στο ΠΣΟ και στη βάση της ήδη από τον Ιούλη για έγκαιρη προετοιμασία από το φθινόπωρο για τις περιφερειακές εκλογές (συζήτηση για προγραμματικό-πολιτικό πλαίσιο, συγκρότηση ομάδας αυτοδιοίκησης, συζήτηση για οργανωτικά-οικονομικά, συζήτηση για επικεφαλής κλπ.) δεν έκανε τίποτα καταλήγοντας στα γνωστά αποτελέσματα της καθυστερημένης πολιτικής και οργανωτικής προετοιμασίας από το Μάρτη και την υπερεκπροσώπηση της μαζικότερης οργάνωσης με αρκετά προβληματικές διαδικασίες. Φωτεινές εξαιρέσεις τα παραδείγματα της Στερεάς Ελλάδας και εν μέρει και της Κεντρικής Μακεδονίας που πρωτοβουλιακά προετοιμάστηκαν από νωρίτερα σε επίπεδο βάσης με ιδιαίτερα καλό στίγμα και φυσιογνωμία. Το σαφώς καλύτερο εκλογικό αποτέλεσμα τους δεν είναι καθόλου άσχετο και με αυτό. Δεν έχει μέλλον η ΑΝΤΑΡΣΥΑ που αδιαφορεί στην πράξη για το ζήτημα της κοινής δράσης και των κοινωνικών και πολιτικών μετωπικών συμμαχιών. Που υπό την πίεση της βάσης και της μειοψηφίας της τα υιοθετεί σε συνδιασκέψεις (αγωνιστικό μέτωπο ρήξης και ανατροπής στην Α’ και μετωπική συμπόρευση στη Β’ Συνδιάσκεψη), αλλά στην πράξη οι αποφάσεις γίνονται αντικείμενο γραφειοκρατικής διαχείρισης και υπονομεύεται η υλοποίησή τους. Δεν έχει μέλλον η ΑΝΤΑΡΣΥΑ όπου η επικρατούσα πλειοψηφία αναζητά μόνιμως την ευθύνη για τα λάθη στη μειοψηφία για να μην αναγκαστεί να κάνει στοιχειώδη (και κυρίως συγκεκριμένη και χωρίς γενικόλογες!) αυτοκριτική.

Για αυτό, είναι οξύμωρο σε αποτιμητικό κείμενο να θεωρείται προκαταβολικά άγνοια κάθε συζήτηση που θεωρεί ως σημαντικό αίτιο των αποτελεσμάτων μας και τη μη υλοποίηση της απόφασης για τη μετωπική συμπόρευση. Και να θεωρεί ότι αυτό που κυρίως έφταιγε ήταν αφενός ότι συζητήσαμε τόσο πολύ και τρέξαμε λίγο στις εκλογές και στο κοινωνικό πεδίο και αφετέρου οι διακριτές επιλογές σχεδόν όλων των άλλων οργανώσεων πλην αυτής του συγγραφέα (και όχι μόνο της συνήθους μειοψηφίας) λες και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ έχει δημοκρατικό συγκεντρωτισμό. Ξεπερνώ την υποτίμηση του πόσα κάνουμε στο κοινωνικό σε σχέση με το μέγεθός μας, κάτι που αναγνωρίζεται από τον κόσμο του κινήματος και της αριστεράς. Είναι σωστό φυσικά ότι ούτε αυτά επαρκούν χωρίς συνολική ανασυγκρότηση του λαϊκού κινήματος. Η κυρίαρχη αντίληψη εντός ΑΝΤΑΡΣΥΑ που εκπροσωπεί ο εν λόγω σύντροφος δεν φέρει καμία ευθύνη που συζητάμε τόσο πολύ και τόσο καθυστερημένα; Δεν φέρει καμία ευθύνη που κώφευε συστηματικά στις εκκλήσεις στο ΠΣΟ για έγκαιρη προετοιμασία των περιφερειακών εκλογών ήδη από τον Ιούλη; Δεν φέρει καμία ευθύνη για την ολιγωρία στην συγκρότηση ομάδων-γραμμάτων (αυτοδιοίκησης, αντιφασιστικής, συνδικαλιστικής κλπ.) που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην οργανωτική και προγραμματική δουλειά που ορθά διαπιστώνει ότι είναι πίσω; Δεν φέρει, τέλος, καμία ευθύνη ως ηγεμονική αντίληψη για τη μη υλοποίηση ειλημμένων αποφάσεων και άρα για τη χαλάρωση της συνοχής που εντείνει τις φυγόκεντρες δυνάμεις και οδηγεί και σε διακριτές πρακτικές;

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ που δεν θα αφήσει πίσω της τέτοιες καταστάσεις δεν έχει πολύ μέλλον, θα φυτοζωεί στη σημερινή στασιμότητα μέχρι σημαντικές πολιτικές εξελίξεις να οξύνουν εκρηκτικά τις αντιφάσεις της. Ή και σημαντικά οργανωτικά χτυπήματα από το κράτος ή το παρακράτος που και πάλι έδειξε ενδεικτικές διαθέσεις και στοχοποίηση τη μέρα των εκλογών σε πολλές γειτονιές της Αθήνας και εμείς εξακολουθούμε και πάμε ως συνήθως χωρίς στοιχειώδη οργανωτικά μέτρα παρόλο που και αυτό έχει τεθεί στο ΠΣΟ...

Πιστεύω ακράδαντα όμως ότι η ΑΝΤΑΡΣΥΑ μπορεί να έχει μέλλον. Με μία νέα αφήγηση, μία νέα σύνθεση και μία νέα βαθύτερη και ουσιαστικότερη συνοχή. Με ενιαία και συντονισμένη δράση και πειραματισμό στο κοινωνικό πεδίο με στόχευση συγκρότησης νέων και ανασυγκρότησης παλιών κοινωνικών δομών. Με αντίληψη συγκρότησης πλατειών κοινωνικών αγωνιστικών συσπειρώσεων στη βάση των αναγκαίων ανά πεδίο αιτημάτων και πρακτικών και όχι απλά “κομματικών” παρατάξεων στη βάση του συνολικού πολιτικού προτάγματός μας. Με ουσιαστική κοινή δράση με άλλες δυνάμεις και αγωνιστικό δυναμικό και όχι απλή διακήρυξή της. Με ενιαίο προσανατολισμό στη δουλειά σε εργατικά-λαϊκά στρώματα και γειτονιές. Με ενωτική και μαχητική αντιφασιστική δράση έξω από λογικές «συνταγματικού τόξου». Με ακόμα πιο δημοκρατική συγκρότηση και λειτουργία χωρίς γραφειοκρατικές αγκυλώσεις. Με έμφαση στο βάθεμα, την εξειδίκευση και την

εκλαϊκευση προγραμματικών επεξεργασιών από αντίστοιχες ομάδες και συνολική συζήτηση των οργάνων και της βάσης της. Με αποσαφήνιση μίας γραμμής για το ζήτημα της κυβέρνησης και της εξουσίας των εργαζομένων και του λαού, μίας κυβέρνησης και εξουσίας που μόνο η αριστερά μπορεί να υλοποιήσει στο πλαίσιο μίας σύγχρονης επαναστατικής στρατηγικής. Με πολιτική συμμαχιών και συγκρότηση κοινωνικού και πολιτικού μετώπου στη βάση του μεταβατικού προγράμματος.

Επίλογος

Κάθε εποχή είναι πρωτότυπη και κάθε ιστορική αναλογία απαιτεί προσοχή και αναλυτική αυστηρότητα. Το ΠΑΣΟΚ αναδείχθηκε και ηγεμόνευσε σε μια συγκυρία όπου υπήρχαν περιθώρια φιλολαϊκών πολιτικών και ανοδικής κοινωνικής κινητικότητας. Πάτησε και απέκτησε απήχηση πάνω στην ήττα του εμφυλίου, την ήττα της δυναμικής του 1960 και εν μέρει και της μεταπολίτευσης εκπροσωπώντας και αιτήματα των ηττημένων. Ο ΣΥΡΙΖΑ αναδεικνύεται στο έδαφος μιας βαθιάς πολιτικής και οικονομικής κρίσης και μιας κινηματικής δυναμικής σχεδόν εξεγερσιακής σε μια διαφορετική συγκυρία στην οποία δεν υπάρχουν περιθώρια φιλολαϊκών πολιτικών. **Η αριστερά της μεταπολίτευσης (από το ΚΚΕ και το ΚΚΕεσ. έως την επαναστατική αριστερά της εποχής) είχε εξαιρετική αμηχανία απέναντι στο ΠΑΣΟΚ ακριβώς επειδή βασιζόταν σε παρόμοιο στρατηγικό πλαίσιο (εξάρτηση, υποτίμηση δυνατότητας αστικού εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης, θεωρία σταδίων κλπ.). Για αυτό βρέθηκε σε κρίση, παρά το οργανωτικό μέγεθός της και την κοινωνική γείωσή της, είτε επέλεξε τη γραμμή του ακολουθητισμού στο ΠΑΣΟΚ είτε της αναδίπλωσης και της στροφής στο κοινωνικό.**

Το λήμμα της Wikipedia που παρέθεσα στην αρχή γράφει αμέσως μετά από όσα παρέθεσα:

Το 1982 προέκυψαν δύο οργανώσεις, που διατήρησαν τον ίδιο τίτλο, με διαφορετική εφημερίδα η καθεμιά. Την εφημερίδα "Για μια Αριστερή Πολιτική" η μία και την "Προλεταριακή Σημαία" η άλλη. Στην πρώτη εκφραζόταν η πλειοψηφία της ΚΕ που είχε εκλεγεί στο 2ο Συνέδριο (1981), και είχε πιο φιλοπασοκικό προσανατολισμό, και στη δεύτερη η μειοψηφία της ΚΕ αλλά με την πλειοψηφία των μελών που είχαν παραμείνει (τα περισσότερα μέλη βρέθηκαν ξαφνικά χωρίς οργάνωση). Προς τα τέλη της δεκαετίας του 1980, τα μέλη της "Αριστερής Πολιτικής" σταμάτησαν να χρησιμοποιούν τον τίτλο του ΚΚΕ

(μ-λ).

Ξεπερνώ το δευτερεύον ότι προέκυψαν και άλλες μικρότερες ομαδοποιήσεις (π.χ. η ομάδα Α/συνέχεια με πολύ ενδιαφέρουσα θεωρητική και πολιτική συμβολή γενικά στο χώρο και ειδικά στο εγχείρημα των σχημάτων των ΑΣΦ, συμβολή που τότε αποτέλεσε γόνιμη σπορά παρά τη μετέπειτα πορεία αυτού του ρεύματος και τη σημερινή πλειοψηφική κατάληξή του). Στέκομαι στο κύριο, που είναι ακριβώς ότι **είμαστε καταδικασμένοι να προσπαθήσουμε να αποφύγουμε τα ίδια λάθη καταφεύγοντας στη «σιγουράντζα»**. Η στρατηγική αμηχανία απαιτεί τολμηρή αναμέτρηση με τα στρατηγικά ερωτήματα. Και σήμερα έχουμε μεγαλύτερη εμπειρία για να μην ξανακάνουμε τα ίδια λάθη. Χίλιες φορές καλύτερα είναι να ψάξουμε νέους δρόμους κι ας κάνουμε νέα λάθη. Πολύ πιο γόνιμο θα είναι για την υπόθεση της επαναστατικής προοπτικής στη χώρα μας

*Μέλος του ΠΣΟ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ

Πηγή: ektosgrammis.gr